

"Olvass többet!" Ernest Hemingway : Az öreg halász és a tenger

Nem volt szüksége iránytűre, anélkül is tudta, hogy merre van délnyugat. Elég volt éreznie a passzátszél irányát és a vitorla feszülését. „Legokosabb lesz, ha kivetek egy kis zsinóron egy merítőhálót, és megpróbálok fogni magamnak valami ennivalót és a szomjamat is elverni valami nedvességgel.” De nem talált merítőhálót, s szardíniái pedig már megromlottak Így hát a csáklyával odahúzott magának egy kitépelt csomót a sárga Golf-moszatból, ahogy elhaladtak mellette, s az apró kis tengeri rákokat kirázta belőle a csónak fenekére. Több mint egy tucatot szedett így össze, úgy ficáncoltak és ugrándoztak a deszkán, mint a szöcskék. Az öreg halász a hüvelykujjával és a mutatóujjával lecsippentette a fejüket, s eszegetni kezdte őket, kiköpdösve a páncéljukat meg a farkukat. Nagyon parányiak voltak, de tudta, hogy táplálóak, és az ízük is jó volt.

Még két italtra való vize volt a palackban, s amikor megette a rákokat, az egyik adag víz felét kiitta rá. A csónak szépen haladt, ha tekintetbe vesszük a nehézségeit, s az öreg Santiago a hóna alá szorított kormányrúddal kormányozott. Láta a nagy halat, és csak rá kellett nézni a kezére vagy oda kellett nyomnia a hátát a csónak fájához, hogy arról is megbizonyosodjék, mindez valóban megtörtént, és nem álom. Egyszer, amikor olyan rosszul érezte magát a vége felé, azt hitte, hogy csak álom az egész. Később pedig, amikor látta a halat kiemelkedni a vízből és mozdulatlanul lebegni a feje fölött, mielőtt visszazuhant volna, tisztán érezte, hogy valami nagy-nagy furcsaság van az egészben, és nem tudta elhinni, hogy valóság. Utána pedig elhomályosult a látása, ámbár most megint olyan jól látott, hogy soha jobban életében.

Most már tudta, hogy itt van a hal, és hogy a két keze is, a háta is valóság, nem álom. „A keze hamar gyógyul az embernek – gondolta. – Jól kimostam a sebeket, a sós víz majd meggyógyítja. A Golf-áramlat sötét vize a legjobb gyógyszer, ami csak kapható. Most már nincs egyéb dolgom, csak arra kell ügyelnem, hogy tiszta maradjon a fejem. A két kezem elvégezte a feladatát, és szépen visz bennünket a szél. A hal csukott szájával, az egyenesen, függőlegesen álló farkával úgy hajózik itt mellettem, úgy hajózunk itt egymás mellett, mint a testvérek.” Aztán a gondolatai megint zavarosak lettek egy kicsit, és azon kezdett tűnődni: „Vajon ő visz engem hazafelé, vagy én viszem őt? Ha magam mögött vontatnám, akkor nem volna vitás a dolog. Akkor se volna vitás, ha a hal rajta lenne a csónakon, megfosztva minden méltóságától.” De hát egymás mellett hajóztak, összekötözve, és az öreg halász azt gondolta magában: „Hát csak vigyen ő engem, ha ahhoz van kedve. Én csak a csalafintaság árán vagyok különb nála, ő soha nem akart nekem ártani.”

Jól haladtak, az öreg halász áztatgatta a kezét a sós vízben, és iparkodott ügyelni rá, hogy ne zavarodjanak össze a gondolatai. Az égen magasan úsztak a gomolyfelhők, és elég fátyolfelhő is látszott fölöttük, amiből az öreg halász tudhatta, hogy a szél nem áll el reggelig. Minduntalan a hal felé pillantott, meg akart győződni arról, hogy valóság. Egy óra múlva érte utol őket az első cápa.